

**ПРАВИЛА
ПРОВЕДЕННЯ МІЖФАКУЛЬТЕТСЬКИХ НАУКОВИХ ТУРНІРІВ
КИЇВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

РОЗДІЛ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Ці Правила визначають організаційні та процедурні засади підготовки і проведення міжфакультетських наукових турнірів Київського національного університету імені Тараса Шевченка, вимоги до учасників, порядок формування завдань, жеребкування, проведення наукових боїв, оцінювання результатів, застосування санкцій та розгляду апеляцій.

1.2. У цих Правилах терміни вживаються в такому значенні:

- 1) Університет – Київський національний університет імені Тараса Шевченка;
- 2) Турнір – командне змагання студентів Університету з розв'язання відкритих, нестандартних, науково-фантастичних, прогностичних або абстрактних завдань, представлення запропонованих рішень та їх захисту у фаховій дискусії;
- 3) напрям (ліга) – тематично відокремлена частина Турніру, у межах якої формуються окремий пакет завдань, склад Журі, розклад боїв та рейтинг команд;
- 4) Організатор – Студентський парламент Університету (далі – СПУ), якщо рішенням уповноваженого органу про проведення Турніру не визначено іншого організатора;
- 5) Організаційний комітет (далі – Оргкомітет) – утворений розпорядчим актом Організатора тимчасовий робочий орган, що здійснює організаційне, інформаційне, документальне та технічне забезпечення Турніру;
- 6) науковий бій (далі – бій) – окремий змагальний етап, у якому три активні команди виконують ролі Команди-Доповідача, Команди-Опонента та Команди-Рецензента;
- 7) активна команда – команда, якій у конкретному бою визначено одну з трьох змагальних ролей;
- 8) команда-спостерігач – допущена до Турніру команда відповідного напрямку, якій у конкретному бою не визначено змагальної ролі;
- 9) Журі – колегіальний орган відповідного напрямку, що забезпечує підготовку завдань, оцінювання виступів, ухвалення процедурних рішень у межах компетенції та визначення результатів;
- 10) офіційний чернетковий аркуш – чистий аркуш паперу без попередньо внесених записів, крім ідентифікаційних позначень, виданий Ведучим або уповноваженим членом Журі та позначений відбитком штампа СПУ або іншим попередньо визначеним унікальним ідентифікаційним позначенням Організатора.

1.3. Метою Турніру є розвиток міждисциплінарної взаємодії, залучення студентів до неформального наукового пошуку, удосконалення навичок командної роботи, наукової аргументації, публічного представлення результатів та ведення фахової полеміки.

1.4. Турнір проводиться на засадах рівності умов для всіх команд, відкритості процедур, неупередженості оцінювання, академічної доброчесності, поваги до учасників, доказовості та конструктивності наукової дискусії.

1.5. Турнір може проводитися за такими тематичними напрямами:

- 1) біомедичний – біологічні, медичні, біотехнологічні та суміжні науки;
- 2) природничо-математичний – математика, механіка, фізика, хімія, геологія та суміжні науки;

- 3) інформаційно-технічний – інформаційні технології, комп'ютерні науки, кібернетика, радіофізика, електроніка, інженерія, геоінформатика та суміжні галузі;
- 4) суспільно-гуманітарний – історія, філологія, філософія, психологія, соціологія, економіка, суспільна географія та суміжні галузі;
- 5) право, медіа та національна безпека – право, міжнародні відносини, журналістика, публічне управління, державна служба, безпекові студії та суміжні галузі.

1.6. Команда самостійно обирає один напрям для участі незалежно від структурного підрозділу, у якому навчаються її учасники. Орієнтовна відповідність структурних підрозділів тематичним напрямам може додатково визначатися в оголошенні про проведення Турніру та не обмежує право команди обрати інший напрям.

1.7. Оргкомітет до початку реєстрації або одночасно з її оголошенням оприлюднює строки, місце, формат проведення, порядок реєстрації, технічні вимоги, контактні дані та іншу організаційну інформацію. Умови, що впливають на змагальні права команд, доводяться до відома всіх учасників одночасно.

1.8. Дотримання цих Правил є обов'язковим для всіх осіб, які беруть участь у Турнірі або присутні в місці його проведення. Учасники, члени Жюрі, Ведучі, члени Оргкомітету, наставники команд, гості та інші присутні особи зобов'язані виконувати процедурні вимоги Ведучого й Оргкомітету, що ґрунтуються на цих Правилах. До осіб, які порушують установлений порядок, можуть застосовуватися заходи, передбачені пунктами 8.3, 9.8 та 9.8.2 цих Правил.

РОЗДІЛ II. УЧАСНИКИ ТУРНІРУ ТА СКЛАД КОМАНД

2.1. До участі в Турнірі допускаються команди, учасники яких на дату проведення Турніру є здобувачами вищої освіти Університету.

2.2. Команда складається рівно з чотирьох учасників. Під час реєстрації команда визначає капітана, який представляє її у взаємодії з Оргкомітетом, підтверджує результати жеребкування та підписує документи, передбачені цими Правилами.

2.3. Учасники однієї команди можуть навчатися в різних структурних підрозділах Університету. Одна особа не може одночасно входити до складу двох або більше команд, а також бути членом Жюрі чи Ведучим відповідного напрямку.

2.4. Заміна учасника допускається до початку жеребкування на підставі письмового або електронного повідомлення капітана команди. Після жеребкування заміна можлива лише за наявності документально підтверджених виняткових обставин за спільним вмотивованим рішенням Оргкомітету та Голови Жюрі. Після початку першого активного бою відповідної команди таке рішення може бути ухвалене лише за умови, що продовження участі відповідної особи об'єктивно неможливе, а заміна не створює команді конкурентної переваги. Особа, яка замінює учасника, не може бути зареєстрована за іншу команду; результати, уже отримані вибулим учасником в особистому заліку, залишаються за ним. Рішення про заміну вноситься до протоколу найближчого бою за участю команди.

2.5. Залікове проведення Турніру в окремому напрямі допускається за наявності щонайменше трьох команд. Якщо після завершення реєстрації в напрямі зареєстровано менше трьох команд, Оргкомітет може продовжити строк реєстрації або запропонувати зареєстрованим командам перейти до іншого тематично суміжного напрямку. За згодою

таких команд може бути проведено позазаліковий демонстраційний захід за окремою програмою; він не є науковим боєм у розумінні цих Правил, а його результати не використовуються для визначення місць чи персональних номінацій.

2.6. Кількість команд у напрямі може перевищувати три. У такому разі в кожному бою змагальні ролі виконують три активні команди, а всі інші команди напряму мають статус команд-спостерігачів відповідно до пунктів 2.9 і 2.10 та розділу V цих Правил.

2.7. Розклад формується таким чином, щоб кожна команда взяла участь рівно у трьох боях як активна команда: один раз у ролі Команди-Доповідача, один раз у ролі Команди-Опонента та один раз у ролі Команди-Рецензента.

2.8. Один учасник може виконувати основну змагальну роль не більше двох разів упродовж Турніру, причому повторний виступ допускається лише в іншій ролі. Для цілей цього пункту виступом є виконання ролі Доповідача, Опонента або Рецензента. Уточнювальні запитання, поставлені іншим членом команди на спеціально відведеному для цього етапі, а також короткі доповнення чи відповіді під час загальної дискусії, надані з дозволу Ведучого, окремим виступом не вважаються.

2.9. Команда-спостерігач має право бути присутньою в аудиторії, стежити за перебігом бою та вести власні нотатки. Статус команди-спостерігача не є змагальною роллю, не зараховується як активний бій і не оцінюється. Команда-спостерігач не бере участі у виборі завдання, підготовці активних команд, постановці запитань, дискусії, оцінюванні чи ухваленні процедурних рішень.

2.10. Від моменту оголошення завдання до оголошення результатів відповідного бою команда-спостерігач не має права передавати активним командам інформацію, матеріали, сигнали чи підказки або іншим способом впливати на їхню роботу. У цей період членам команд-спостерігачів забороняється користуватися в аудиторії засобами зв'язку, месенджерами, електронною поштою, спільними електронними документами та іншими каналами комунікації, крім випадку невідкладної потреби з дозволу Ведучого. Оргкомітет забезпечує окреме розміщення команд-спостерігачів. Порушення вимог цього пункту розглядається Журі в порядку, передбаченому пунктом 9.8 цих Правил.

2.11. Якщо команда не з'явилася або вибула до початку першого бою напряму, вона виключається зі списку учасників, після чого жеребкування і розклад формуються заново за фактичної кількості команд. У разі вибуття команди після початку напряму Оргкомітет спільно з Головою Журі ухвалює вмотивоване рішення щодо коригування боїв, що не відбулися із максимальним збереженням принципу, визначеного пунктом 2.7 цих Правил, та вже отриманих результатів. Якщо забезпечити участь не менше трьох активних команд неможливо, проведення відповідного напряму припиняється або переводиться в позазаліковий формат.

РОЗДІЛ III. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ТА ЖУРІ

3.1. Оргкомітет:

- 1) організовує реєстрацію та перевіряє відповідність команд вимогам цих Правил;
- 2) формує та оприлюднює програму, розклад, технічні вимоги й інформаційні матеріали Турніру;

- 3) забезпечує приміщення, обладнання, ведення протоколів, зберігання оцінювальних відомостей та офіційних чернеткових аркушів;
- 4) призначає Ведучих, технічних секретарів та інших відповідальних осіб;
- 5) забезпечує оприлюднення результатів і виконання рішень Журі та апеляційної комісії;
- 6) здійснює інші організаційні повноваження, передбачені цими Правилами.

3.2. У кожному напрямі працює окреме Журі у складі непарної кількості осіб, але не менше трьох. Якщо Турнір проводиться за всіма п'ятьма напрямками, загальна кількість членів Журі має становити не менше п'ятнадцяти осіб.

3.3. Голову Журі напряму призначає Організатор з числа проректорів, до функціональних повноважень яких належить наукова робота, деканів або директорів структурних підрозділів, їхніх заступників з наукової роботи, науково-педагогічних чи наукових працівників або інших фахівців, які мають належну професійну компетентність і досвід організації наукової діяльності.

3.4. До складу Журі можуть входити науково-педагогічні та наукові працівники, докторанти, аспіранти, а також інші фахівці відповідного профілю за рішенням Оргкомітету. Оргкомітет може визначити резервних членів Журі. Резервний член Журі набуває повноважень у відповідному бою або під час розгляду окремого питання після оголошення про заміну та внесення відомостей про неї до протоколу.

3.5. Член Журі зобов'язаний до початку Турніру повідомити Оргкомітет про обставини, що можуть викликати обґрунтований сумнів у його неупередженості щодо окремої команди або учасника, зокрема про близькі особисті чи сімейні відносини, безпосереднє наукове керівництво, участь у підготовці команди або іншу пряму заінтересованість у результаті. Такий член Журі не бере участі в оцінюванні відповідної команди та вирішенні пов'язаних із нею спорів. Якщо внаслідок відводу кількість членів Журі, уповноважених оцінювати команду, стає меншою за три, Оргкомітет забезпечує заміну відповідного члена Журі або відкладає бій до відновлення належного складу.

3.5.1. Капітан команди має право заявити вмотивований відвід члену Журі до початку першого бою напряму або невідкладно після того, як команді стало відомо про відповідні обставини. Заява про відвід розглядається Головою Журі спільно з представником Оргкомітету до початку оцінювання. Якщо відвід заявлено Голові Журі, рішення ухвалюють представник Оргкомітету та інші члени Журі, які не мають конфлікту інтересів. Рішення та його стислий мотив вносяться до протоколу. Саме по собі навчання або робота члена Журі в тому самому структурному підрозділі, що й учасник, не є безумовною підставою для відводу.

3.6. Журі є правомочним ухвалювати процедурні рішення за участі щонайменше трьох членів та більш як половини затвердженого складу. Рішення, крім індивідуального виставлення балів, ухвалюються простою більшістю голосів присутніх членів Журі. У разі рівного розподілу голосів вирішальним є голос Голови Журі. Якщо Голова Журі не бере участі в розгляді питання через відвід або самовідвід, Оргкомітет залучає резервного члена Журі для забезпечення непарного складу осіб, які голосують.

3.7. Члени Журі зобов'язані:

- 1) дотримуватися цих Правил та принципів академічної доброчесності;
- 2) оцінювати виступи самостійно, неупереджено та за єдиними критеріями;

- 3) утримуватися від розкриття власного розв'язання завдання до завершення відповідного напрямку;
 - 4) не надавати учасникам підказок або навідних запитань, що можуть змінити зміст представленого рішення;
 - 5) належним чином заповнювати й підписувати оцінювальні відомості;
 - 6) повідомляти Ведучого та Голову Журі про виявлені порушення.
- 3.8. Голова Журі організовує роботу Журі, затверджує офіційний пакет завдань, контролює повноту оцінювання, підписує зведені протоколи, скликає апеляційну комісію та забезпечує виконання її рішень у межах відповідного напрямку.

РОЗДІЛ IV. ЗАВДАННЯ ТУРНІРУ

- 4.1. Для кожного напрямку Журі готує окремий пакет завдань, який затверджується Головою Журі та доводиться до відома команд у строк і спосіб, визначені Оргкомітетом.
- 4.2. Пакет завдань має містити не менше $2N$ завдань, де N – кількість команд, допущених до відповідного напрямку, але в будь-якому разі не менше шести завдань. Якщо остаточна кількість команд збільшилася після первинного оприлюднення пакета, додаткові завдання одночасно надаються всім командам до початку жеребкування.
- 4.3. Завдання повинні бути відкритими за способом розв'язання, допускати декілька науково обґрунтованих підходів, не зводитися до відтворення одного наперед визначеного факту та давати змогу оцінити логіку, доказовість, реалістичність і міждисциплінарність запропонованого рішення.
- 4.4. Офіційне формулювання кожного завдання є однаковим для всіх команд. виправлення технічної помилки або уточнення формулювання допускається лише до початку першого бою напрямку, одночасно доводиться до відома всіх команд і не може змінювати сутність завдання. Після початку першого бою Журі може лише зняти нерозігране завдання з пакета, якщо в ньому виявлено істотну помилку, суперечність або іншу обставину, що унеможливило коректне розв'язання чи рівне оцінювання. Рішення про зняття завдання невідкладно оголошується всім командам і вноситься до протоколу.
- 4.5. Оргкомітет може встановлювати єдині технічні вимоги до презентацій, форматів файлів, способу їх подання та переліку дозволених електронних довідкових ресурсів. Такі вимоги оприлюднюються завчасно та застосовуються однаково до всіх команд.
- 4.6. Доступним є завдання, яке на момент його пропонування не було розігране та не було зняте Журі відповідно до пункту 4.4 цих Правил. Завдання, від якого Команда-Доповідач відмовилася в попередньому бою, залишається доступним для наступних боїв, якщо його не було розіграно або знято Журі.
- 4.7. Після завершення напрямку Журі може оприлюднити методичні коментарі, можливі підходи або орієнтовні критерії розв'язання завдань, якщо це не порушує прав авторів відповідних матеріалів.

РОЗДІЛ V. ФОРМУВАННЯ РОЗКЛАДУ, РОЗПОДІЛ РОЛЕЙ ТА ПІДГОТОВКА ДО ВИСТУПІВ

5.1. Кількість боїв у напрямі дорівнює кількості допущених до нього команд. Якщо в напрямі беруть участь три команди, проводяться три бої; якщо команд більше трьох, кількість боїв відповідно збільшується, а в кожному бою визначаються три активні команди.

5.2. Після завершення реєстрації та перевірки фактичної явки команд, але до початку першого бою напрям, Ведучий у відкритому режимі, у присутності капітанів команд і щонайменше двох членів Жюрі, формує випадкову послідовність команд за допомогою вебсервісу RANDOM.ORG, інструменту «List Randomizer» за адресою <https://www.random.org/lists/>. До поля сервісу вносяться офіційні назви всіх допущених команд напрям, за потреби разом з унікальними реєстраційними кодами, кожна з нового рядка та без повторів. Для зручності перевірки вхідний перелік формується за абеткою. Неявка окремого капітана, якого належним чином повідомлено про час і місце жеребкування, не перешкоджає його проведенню.

5.3. Перед запуском сервісу Ведучий демонструє присутнім повний перелік внесених команд і надає можливість перевірити відсутність пропусків, повторів та помилок у назвах. Рандомізація здійснюється один раз. Належним результатом вважається повністю сформований список, у якому кожному допущену команду зазначено рівно один раз. Результат демонструється присутнім, фіксується знімком екрана та вноситься до протоколу жеребкування за формою, наведеною в Додатку 3 до цих Правил. Повторний запуск допускається виключно в разі, коли результат не сформовано, відображено неповністю або втрачено до його належної фіксації внаслідок підтвердженого технічного збою. Причина повторного запуску докладно зазначається в протоколі.

5.4. Якщо використання вебсервісу, визначеного пунктом 5.2 цих Правил, є технічно неможливим, застосовується резервний спосіб жеребкування. Для цього готуються однакові за розміром і зовнішнім виглядом непрозорі жереби з унікальними порядковими номерами від 1 до N, які однаково складаються, перемішуються та поміщаються до непрозорої ємності. Капітани команд у порядку за абеткою витягують по одному жеребу без повернення; номер жеребу визначає позицію команди у випадковій послідовності. У разі відсутності капітана жереб за відповідну команду витягує Ведучий у присутності членів Жюрі. Усі витягнуті номери демонструються присутнім і вносяться до протоколу із зазначенням причини застосування резервного способу.

5.5. За результатами жеребкування формується послідовність команд T1, T2, ..., TN. У бою № i Командою-Доповідачем є Ti, Командою-Опонентом – наступна за нею команда у сформованій послідовності, а Командою-Рецензентом – друга наступна команда. Після TN відлік циклічно продовжується з T1. Усі інші команди відповідного напрям у цьому бою є командами-спостерігачами. Окреме повторне жеребкування ролей перед кожним боєм не проводиться. Алгоритм та приклад розкладу наведено в Додатку 2 до цих Правил.

5.6. Після оголошення складу активних команд Команда-Опонент протягом не більше однієї хвилини обирає та оголошує одне завдання з переліку доступних. Якщо оголошене завдання не є доступним, Ведучий скасовує такий вибір і зобов'язує Команду-Опонента негайно обрати інше завдання; це не вважається відмовою Команди-Доповідача. Якщо Команда-Опонент у встановлений строк не оголосила доступного завдання, Ведучий

публічно визначає його шляхом витягування одного з однакових непрозорих жеребів, пронумерованих відповідно до номерів усіх доступних завдань, та фіксує це в протоколі.

5.7. Команда-Доповідач протягом тридцяти секунд після оголошення завдання повідомляє про його прийняття або відмову. Якщо протягом цього строку відмову не заявлено, завдання вважається прийнятим. Кожна команда має право на одну відмову за весь Турнір без застосування штрафу. Відмова стосується лише поточного бою: завдання, від якого відмовлено, не може бути повторно запропоноване тій самій команді в цьому бою, але після його завершення залишається доступним для наступних боїв відповідно до пункту 4.6 цих Правил. Друга та кожна наступна відмова тієї самої команди фіксується Ведучим і тягне застосування штрафного коефіцієнта відповідно до пункту 9.7 цих Правил. Після кожної відмови Команда-Опонент протягом тридцяти секунд пропонує інше доступне для цього бою завдання; якщо вона цього не зробила, завдання визначається Ведучим у порядку, передбаченому пунктом 5.6 цих Правил. Ведучий оголошує загальну кількість відмов команди та наявність штрафу. Якщо для поточного бою залишилося одне доступне завдання, воно є обов'язковим для Команди-Доповідача; невиконання доповіді за таким завданням має наслідки, передбачені пунктом 9.7 цих Правил. Після остаточного визначення завдання кожна активна команда повідомляє Ведучому прізвище та власне ім'я учасника, який виконуватиме відповідну роль.

5.8. На початку кожного етапу, відведеного регламентом на підготовку до доповіді, опонування або рецензування, Ведучий чи уповноважений член Журі видає відповідній активній команді чисті офіційні чернеткові аркуші на однакових умовах для всіх команд, що виконують ту саму роль. До видачі на аркушах не може бути жодних записів, крім відбитка штампа СПУ або іншого попередньо визначеного унікального ідентифікаційного позначення Організатора, зокрема номера аркуша чи підпису уповноваженої особи. Вид такого позначення повідомляється командам до початку першого бою напрямку. Додатковий аркуш може бути виданий лише Ведучим або уповноваженим членом Журі та має бути позначений до початку його використання. Під час офіційної підготовки команда має право користуватися підручниками, посібниками, словниками, власними попередніми матеріалами та електронними довідковими ресурсами, дозволеними Організатором, а будь-які члени активної команди можуть спільно готувати записи на офіційних чернеткових аркушах. Чернетки можуть бути створені виключно протягом офіційно відведеного часу підготовки. Після сигналу про завершення цього часу внесення нових записів або виправлень не допускається; аркуші передаються визначеному учаснику для виконання відповідної ролі. Використання аркуша без установленого позначення або аркуша, записи на якому зроблено поза межами офіційного часу підготовки, забороняється.

5.9. Під час виконання ролі Доповідач, Опонент або Рецензент має право користуватися лише: 1) офіційним текстом завдання, наданим Організатором; 2) мультимедійною презентацією та іншими візуальними матеріалами, допущеними Організатором; 3) офіційними чернетковими аркушами, підготовленими відповідно до пункту 5.8 цих Правил. Користування будь-якими іншими рукописними, друкованими чи електронними матеріалами, мобільними пристроями, засобами зв'язку та доступом до мережі Інтернет забороняється, крім технічного обладнання, необхідного виключно для демонстрації презентації. Презентація використовується в режимі демонстрації; перегляд прихованих нотаток, сторонніх файлів або застосунків не допускається. Після завершення бою всі

видані активним командам офіційні чернеткові аркуші, у тому числі невикористані або зіпсовані, передаються Ведучому та зберігаються Організатором до закінчення строку подання апеляції щодо відповідного бою, а в разі подання апеляції – до завершення її розгляду.

5.10. Під час Турніру команди працюють самостійно. Забороняються консультації зі сторонніми особами, наставниками, викладачами, глядачами, командами-спостерігачами або іншими командами, у тому числі через месенджери, електронну пошту, спільні електронні документи, телефонний зв'язок чи інші засоби комунікації. Поза офіційними етапами підготовки членам активних команд забороняється користуватися довідковими матеріалами, мобільними пристроями, мережевими ресурсами або іншими електронними засобами, крім технічного керування презентацією з дозволу Ведучого. Внутрішня комунікація між членами активної команди допускається під час етапів підготовки, етапів, на яких відповідній команді прямо надано право ставити уточнювальні запитання, та загальної дискусії після надання слова Ведучим. Під час індивідуального виступу визначений учасник не може отримувати підказки від інших членів своєї команди.

5.11. Факт можливого порушення вимог пунктів 5.8–5.10 цих Правил фіксується Ведучим у протоколі наукового бою за формою, наведеною в Додатку 4 до цих Правил, після чого Журі заслуховує пояснення зацікавлених осіб і вирішує питання про застосування наслідків, передбачених пунктом 9.8 цих Правил.

РОЗДІЛ VI. РЕГЛАМЕНТ НАУКОВОГО БОЮ

6.1. Нормативна тривалість одного бою становить тридцять хвилин без урахування технічних перерв і додаткового часу, наданого відповідно до пункту 8.3 цих Правил.

6.2. Дотримання часового регламенту забезпечує Ведучий за допомогою видимого для учасників таймера. Після завершення відведеного часу Ведучий зупиняє відповідний етап, крім випадку надання додаткового часу в порядку, передбаченому цими Правилами.

6.3. Бій проводиться за таким часовим регламентом:

Етап бою	Час
Підготовка до доповіді	2 хв
Виступ Доповідача: презентація та захист рішення	5 хв
Уточнювальні запитання Команди-Опонента до Доповідача, відповіді на них та підготовка до опонування	2 хв
Виступ Опонента: аналіз доповіді, визначення сильних сторін, наукових неточностей і логічних недоліків	3 хв
Відповідь Доповідача на зауваження Опонента та відкрита дискусія між ними	2 хв
Уточнювальні запитання Команди-Рецензента до Опонента і Доповідача та відповіді на них	2 хв
Підготовка до рецензування	2 хв
Виступ Рецензента: оцінювання роботи Доповідача та Опонента	2 хв
Відповіді Доповідача та Опонента на зауваження Рецензента, загальна дискусія між трьома активними командами	5 хв

Етап бою	Час
Уточнювальні запитання Журі до активних команд	3 хв
Виставлення балів та короткий зворотний зв'язок Журі за потреби	2 хв
ЗАГАЛЬНА ТРИВАЛІСТЬ БОЮ	30 хв

6.4. У разі технічного збою, що унеможливило демонстрацію матеріалів або належне продовження бою, Ведучий зупиняє таймер. Тривалість технічної перерви та її причина фіксуються в протоколі наукового бою. Під час технічної перерви команди не мають права здійснювати додаткову підготовку, змінювати зміст презентації, вносити записи до офіційних чернеткових аркушів або проводити консультації, крім дій, безпосередньо необхідних для усунення технічного збою під контролем Ведучого.

6.5. Дискусія має бути спрямована на перевірку наукової обґрунтованості, логічної послідовності, реалістичності та життєздатності рішення, представленого Командою-Доповідачем, а також на оцінювання коректності опонування і рецензування.

6.6. Опонент і Рецензент не повинні підміняти аналіз доповіді повним викладенням власного розв'язання. Посилання на альтернативний підхід допускається лише в обсязі, необхідному для обґрунтування конкретного зауваження, перевірки суперечності або демонстрації неповноти представленого рішення.

6.7. Учасники зобов'язані дотримуватися коректної професійної лексики, не переходити до оцінювання особистих якостей опонентів, не перебивати промовця та виконувати розпорядження Ведучого щодо порядку надання слова.

РОЗДІЛ VII. РОЛІ УЧАСНИКІВ У НАУКОВОМУ БОЮ

7.1. Доповідач від Команди-Доповідача представляє обраний командою варіант розв'язання завдання, формулює вихідні припущення, наводить наукове обґрунтування, демонструє логічну узгодженість і, де це застосовно, практичну спроможність рішення, відповідає на запитання та захищає позицію команди в дискусії.

7.2. Опонент від Команди-Опонента аналізує доповідь, визначає її сильні та слабкі сторони, перевіряє наукову коректність, повноту, логічну послідовність і відповідність умові завдання, формулює конкретні зауваження та веде аргументовану полеміку з Доповідачем.

7.3. Рецензент від Команди-Рецензента надає незалежну узагальнену оцінку роботи Доповідача й Опонента, визначає, які зауваження Опонента були обґрунтованими, чи належно на них відповів Доповідач, звертає увагу на пропущені аспекти та оцінює якість проведеної дискусії. Рецензування не повинно дублювати опонування.

7.4. Під час етапів уточнювальних запитань запитання може ставити будь-який член команди, якій надано таке право, після надання слова Ведучим. Під час індивідуального виступу відповідну роль виконує лише визначений учасник. Під час загальної дискусії інші члени активної команди можуть надавати короткі доповнення або відповіді після надання слова Ведучим. Основна відповідальність за цілісність виконання ролі покладається на визначеного учасника.

7.5. Бал за відповідну роль зараховується команді та визначеному учаснику. Внесок інших членів команди враховується в межах критерію командної взаємодії, але не створює для них окремого персонального бала за цю роль.

РОЗДІЛ VIII. ПОВНОВАЖЕННЯ ТА ОБОВ'ЯЗКИ ВЕДУЧОГО

8.1. Ведучий призначається Оргкомітетом для кожної аудиторії або напряду. Ведучий не бере участі в оцінюванні виступів, забезпечує процедурне керування боєм і зобов'язаний діяти неупереджено щодо всіх команд.

8.2. Ведучий зобов'язаний:

- 1) представляти команди, склад Журі та оголошувати послідовність боїв, ролі, завдання й результати оцінювання;
- 2) забезпечувати проведення та документування жеребкування відповідно до пунктів 5.2–5.5 цих Правил;
- 3) контролювати часовий регламент за допомогою таймера та надавати слово в установленій послідовності;
- 4) перевіряти дотримання обмежень щодо кількості й повторності виступів учасників;
- 5) видавати або організовувати видачу офіційних чернеткових аркушів, контролювати момент початку й завершення підготовки та збирати всі видані аркуші після завершення бою;
- 6) не допускати використання заборонених матеріалів, сторонніх консультацій та комунікації команд-спостерігачів з активними командами;
- 7) підтримувати конструктивний характер дискусії, знімати повторні, образливі, навідні або такі, що не стосуються предмета завдання, запитання;
- 8) не допускати не передбачених цими Правилами виступів і втручання глядачів;
- 9) фіксувати відмови від завдань, технічні перерви, попередження, виявлені порушення та інші істотні обставини в протоколі;
- 10) передавати оцінювальні відомості та інші матеріали Голові Журі або технічному секретарю для зведення результатів.

8.3. Ведучий має право із зазначенням підстав у протоколі наукового бою:

- 1) зупинити таймер на час підтвердженого технічного збою або для припинення порушення порядку;
- 2) надати до однієї додаткової хвилини для загальної дискусії, якщо це необхідно для завершення розпочатої аргументації;
- 3) за погодженням із Журі надати до однієї додаткової хвилини Доповідачу, Оponentу або Рецензенту;
- 4) надати Журі до трьох додаткових хвилин для уточнювальних запитань або короткого зворотного зв'язку;
- 5) оголосити усне попередження, припинити виступ, вимагати припинення використання та передання недозволеного матеріалу на тимчасове зберігання до завершення бою, а також ініціювати перед Журі застосування санкцій;
- 6) вимагати від глядача, наставника або іншої особи, яка не є учасником бою, припинити порушення або залишити аудиторію.

8.4. Ведучому забороняється:

- 1) оцінювати правильність гіпотез, коментувати зміст виступів або впливати на виставлення балів;

- 2) ставити навідні запитання чи іншим способом допомагати команді розвинути або виправити рішення;
- 3) обговорювати, виправдовувати або ставити під сумнів оцінки членів Жюрі;
- 4) змінювати порядок ролей, склад активних команд або часовий регламент поза випадками, прямо передбаченими цими Правилами.

8.5. Розпорядження Ведучого з процедурних питань є обов'язковими під час бою. Команда, яка вважає таке розпорядження порушенням цих Правил, може заявити заперечення для внесення до протоколу та подати апеляцію після завершення бою.

РОЗДІЛ IX. ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИЗНАЧЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ

9.1. Після завершення етапу запитань Жюрі кожен член Жюрі самостійно, без попереднього узгодження з іншими членами, заповнює оцінювальну відомість за формою, наведеною в Додатку 1 до цих Правил.

9.2. За виконання кожної ролі член Жюрі виставляє одну базову оцінку цілим числом від 1 до 10, де 1 означає вкрай низький, а 10 – відмінний рівень виконання ролі. Нульовий бал може бути встановлений лише колегіальним рішенням Жюрі у випадках невиконання ролі, анулювання результату або застосування санкції.

9.3. До середньої базової оцінки застосовуються такі коефіцієнти ролей і критерії:

Роль	Коефіцієнт	Максимум	Основні критерії
Доповідач	3,0	30 балів	Наукова достовірність; повнота й логічність розв'язання; обґрунтованість припущень; уміння виділяти ключові положення; якість візуалізації; відповіді на запитання та ведення дискусії.
Опонент	2,0	20 балів	Коректність і глибина аналізу; виявлення сильних і слабких сторін доповіді; конкретність та наукова обґрунтованість зауважень; дотримання меж опонування; уміння вести дискусію.
Рецензент	1,0	10 балів	Незалежність і збалансованість оцінки; аналіз роботи як Доповідача, так і Опонента; виявлення пропущених аспектів; недублювання опонування; якість узагальнення та участі в дискусії.

9.4. Середній базовий бал за роль визначається як середнє арифметичне всіх дійсних оцінок членів Жюрі, які брали участь в оцінюванні відповідної команди. Підсумковий бал за роль обчислюється за формулою: середній базовий бал × коефіцієнт ролі × штрафний

коефіцієнт. Проміжні значення не округлюються; кінцевий результат округлюється до двох знаків після коми за загальними правилами математичного округлення.

9.5. Під час виставлення базової оцінки за кожну роль член Журі додатково враховує командну взаємодію: узгодженість позиції, доцільність внеску різних членів команди на дозволених етапах, здатність підтримувати спільну аргументацію та дотримуватися розподілу ролей.

9.6. Підсумковий бал за роль одночасно зараховується до командного результату та персонального результату учасника, який виконував цю роль.

9.7. Перша відмова команди від запропонованого завдання протягом Турніру не впливає на її бал. Якщо в конкретному бою команда здійснила другу або будь-яку наступну відмову протягом Турніру, до підсумкового бала Команди-Доповідача за цей бій застосовується штрафний коефіцієнт 0,3. Незалежно від кількості штрафних відмов у межах одного бою коефіцієнт 0,3 застосовується один раз. Загальна кількість відмов команди ведеться наростаючим підсумком у протоколах наукових боїв. Невиконання ролі Доповідача після остаточного визначення обов'язкового завдання тягне встановлення нульового бала за цю роль та може бути підставою для дискваліфікації.

9.8. У разі використання недозволених матеріалів, отримання сторонньої допомоги, умисного втручання в роботу іншої команди, фальсифікації документів або іншого істотного порушення Журі після заслуховування пояснень команди може:

- 1) обмежитися зауваженням або попередженням, якщо порушення не вплинуло на результат;
- 2) анулювати бал за відповідну роль, установивши нульовий результат;
- 3) дискваліфікувати команду з окремого напрямку в разі грубого, повторного або умисного порушення.

9.8.1. Рішення про застосування санкції ухвалюється простою більшістю голосів присутніх членів Журі, має бути пропорційним характеру порушення, враховувати його умисність, повторність і вплив на результат, містити коротке обґрунтування та вноситися до протоколу наукового бою. Член Журі, щодо дій або неупередженості якого виник спір, у голосуванні з цього питання не бере участі. Дискваліфікація команди має наслідком анулювання всіх її результатів у відповідному напрямі та неврахування персональних результатів її учасників; невідбуті бої коригуються в порядку, передбаченому пунктом 2.11 цих Правил. Результати інших команд зберігаються, якщо Журі або апеляційна комісія не встановить, що порушення безпосередньо вплинуло на такі результати.

9.8.2. Глядач, наставник або інша особа, яка не є учасником бою та порушує встановлений порядок, може бути видалена з аудиторії за вимогою Ведучого. Негативні наслідки для команди у зв'язку з діями такої особи допускаються лише за умови встановлення Журі узгодженості її дій з командою або фактичного отримання командою сторонньої допомоги.

9.9. Командний результат визначається шляхом сумування підсумкових балів, отриманих командою у трьох активних боях за ролі Доповідача, Опонента та Рецензента. Максимальний командний результат становить 60 балів.

9.10. Персональний результат учасника визначається шляхом сумування підсумкових балів за всі ролі, які він виконував. Переможці в номінаціях «Кращий Доповідач», «Кращий Опонент» та «Кращий Рецензент» визначаються за найвищим підсумковим балом у

відповідній ролі. Якщо однаковий найвищий бал у певній номінації отримали кілька учасників, відповідна номінація присуджується їм спільно.

9.11. У разі рівності командних результатів вище місце посідає команда, яка послідовно має: 1) вищий бал за роль Доповідача; 2) вищий бал за роль Оponenta; 3) вищий бал за роль Рецензента; 4) меншу кількість відмов, до яких застосовано штрафний коефіцієнт; 5) меншу кількість застосованих санкцій, а за однакової кількості – менш сувору санкцію відповідно до послідовності, наведеної в пункті 9.8 цих Правил. Якщо рівність зберігається, команди поділяють відповідне місце.

9.12. Команди, які посіли перше, друге та третє місця у своєму напрямі, нагороджуються дипломами. Журі може одностайним рішенням установити додаткові номінації, зокрема за найкраще наукове обґрунтування, оригінальність гіпотези, якість візуалізації або культуру наукової дискусії.

9.13. Оцінка члена Журі за окрему роль є дійсною за умови зазначення прізвища та власного імені члена Журі, проставлення базової оцінки або відмітки «ВІДВІД» та наявності власноручного підпису. У разі використання електронної форми відомості спосіб автентифікації члена Журі визначається Організатором і доводиться до відома всіх команд до початку Турніру. Відвід члена Журі щодо однієї команди не впливає на дійсність виставлених ним оцінок іншим командам. Виправлення в паперовій відомості засвідчуються підписом члена Журі; незасвідчене виправлення не враховується.

9.14. Після зведення оцінок Ведучий оголошує результати бою. Змінити оголошений результат можна лише для виправлення арифметичної або технічної помилки чи на виконання рішення апеляційної комісії. Підсумкові результати напряму оформлюються протоколом та оприлюднюються Організатором.

РОЗДІЛ X. ПОДАННЯ ТА РОЗГЛЯД АПЕЛЯЦІЙ

10.1. Команда має право подати апеляцію у разі порушення цих Правил, яке могло істотно вплинути на перебіг бою або його результат.

10.2. Предметом апеляції можуть бути, зокрема, порушення процедури жеребкування чи формування розкладу, часових обмежень, правил використання матеріалів, вимог щодо неупередженості, порядку застосування санкцій, а також арифметична або технічна помилка під час зведення балів.

10.3. Апеляція подається капітаном або іншим уповноваженим учасником команди в письмовій формі на ім'я Голови Журі відповідного напряму не пізніше ніж протягом тридцяти хвилин після офіційного оголошення результатів спірного бою. Оргкомітет зобов'язаний забезпечити можливість подання апеляції та зафіксувати дату й точний час її отримання.

10.4. Апеляція має містити:

- 1) назву команди, напрям і номер бою;
- 2) конкретні пункти цих Правил, які, на думку заявника, порушено;
- 3) стислий, послідовний виклад фактичних обставин;
- 4) наявні докази або відомості про осіб, які можуть підтвердити обставини;
- 5) чітко сформульовану вимогу;

б) прізвище, ім'я та підпис заявника.

10.5. Апеляція не приймається до розгляду, якщо вона подана після закінчення встановленого строку, не дає змоги ідентифікувати спірний бій або ґрунтується виключно на незгоді з науковим судженням чи виставленою оцінкою без посилання на процедурне порушення або арифметичну помилку. Якщо своєчасне подання було неможливим виключно через дії або бездіяльність Організатора, апеляція може бути подана протягом п'ятнадцяти хвилин після усунення відповідної перешкоди, але до офіційного нагородження; обставини несвоєчасного подання зазначаються в рішенні апеляційної комісії.

10.6. Для розгляду апеляції Організатор утворює апеляційну комісію у складі непарної кількості осіб, але не менше трьох: Голови Журі або особи, яка його заміщує, представника Оргкомітету та одного або більше членів Журі, які не брали безпосередньої участі в оскаржуваному рішенні, якщо це можливо. Особа, дії, рішення або неупередженість якої оскаржуються, не може бути членом апеляційної комісії та надає лише пояснення. У разі її відводу Організатор залучає заміну з резервного складу Журі або зі складу Журі іншого напрямку, забезпечуючи непарність і мінімальний склад комісії.

10.7. Апеляційна комісія має право досліджувати протоколи, оцінювальні відомості, офіційні чернеткові аркуші, знімок екрана з результатом жеребкування, відео- та аудіозаписи, пояснення учасників, Ведучого і членів Журі. Команді-заявнику надається можливість коротко викласти свою позицію.

10.8. Апеляція розглядається до офіційного підбиття підсумків і нагородження відповідного напрямку. Рішення ухвалюється простою більшістю голосів та може передбачати:

- 1) відмову в задоволенні апеляції;
- 2) виправлення арифметичної або технічної помилки;
- 3) скасування або зміну застосованої санкції;
- 4) анулювання недійсної оцінювальної відомості та повторне зведення балів без неї, якщо зберігається мінімальний склад Журі;
- 5) анулювання результату бою або призначення повторного бою, якщо іншим способом відновити рівність умов неможливо;
- б) застосування передбаченого цими Правилами заходу до команди чи іншої особи, порушення якої підтверджено.

10.8.1. У разі призначення повторного бою апеляційна комісія у своєму рішенні визначає склад активних команд, розподіл ролей, порядок вибору завдання, строк проведення та долю результатів анульованого бою. Повторний бій, як правило, проводиться за іншим доступним завданням; результат анульованого бою до підсумкового рейтингу не включається.

10.9. Рішення апеляційної комісії викладається письмово, містить стислий опис обставин, мотиви та резолютивну частину, оголошується заінтересованим командам і долучається до матеріалів Турніру. У межах Турніру таке рішення є остаточним.

10.10. Подання апеляції не зупиняє проведення наступних боїв, однак Оргкомітет відкладає офіційне нагородження відповідного напрямку до завершення її розгляду.

РОЗДІЛ ХІ. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

11.1. Додаток 1 «Оцінювальна відомість члена Журі», Додаток 2 «Алгоритм формування розкладу та приклад для п'яти команд», Додаток 3 «Протокол жеребкування» і Додаток 4 «Протокол наукового бою» є невіддільними частинами цих Правил.

11.2. Ці Правила набувають чинності з дня їх затвердження та офіційного оприлюднення Організатором, якщо рішенням про затвердження не встановлено пізнішої дати. З цього дня попередня редакція правил втрачає чинність, якщо інше прямо не визначено таким рішенням.

11.3. Зміни до цих Правил затверджуються в тому самому порядку та не застосовуються до боїв, які вже розпочалися, крім виправлення очевидної технічної помилки, що не погіршує становище команд.

11.4. Оргкомітет може затверджувати технічні інструкції, форми документів і організаційні повідомлення, якщо вони не змінюють установлених цими Правилами змагальних прав та обов'язків.

11.5. У разі колізії між цими Правилами та актом вищої юридичної сили застосовується відповідний акт вищої юридичної сили. Неврегульовані процедурні питання вирішуються спільним вмотивованим рішенням Оргкомітету та Голови Журі з дотриманням принципів рівності команд, передбачуваності, пропорційності та академічної доброчесності. Таке рішення вноситься до протоколу, не може змінювати встановлену формулу оцінювання або мати зворотну дію, що погіршує становище учасників.

ОЦІНЮВАЛЬНА ВІДОМІСТЬ ЧЛЕНА ЖУРІ

Напря́м:		Бій №:	
Дата:	«__» _____ 2026 року	ПІБ члена Журі:	

Інструкція: за кожну роль виставте одну базову оцінку цілим числом від 1 до 10. У разі відводу в графі «Відвід / прим.» зазначте «ВІДВІД», а графу «Базова оцінка» не заповнюйте. Остаточний бал обчислюється за пунктом 9.4 Правил після визначення середнього значення всіх дійсних оцінок.

Роль і коефіцієнт	Команда	Учасник	Критерії оцінювання	Базова оцінка 1–10	Відвід / прим.
ДОПОВІДАЧ коэф. 3,0			Наукова достовірність; повнота і логічність розв'язання; обґрунтованість припущень; якість візуалізації; відповіді й дискусія.		
ОПОНЕНТ коэф. 2,0			Глибина аналізу; визначення сильних і слабких сторін; конкретність та обґрунтованість зауважень; дотримання меж ролі; дискусія.		
РЕЦЕНЗЕНТ коэф. 1,0			Незалежність і збалансованість; оцінка роботи Доповідача й Опонента; виявлення пропущених аспектів; недублювання опонування; якість узагальнення.		

Примітка: під час виставлення базової оцінки враховується командна взаємодія відповідно до пункту 9.5 Правил.

СЛУЖБОВІ ВІДМІТКИ ВЕДУЧОГО			
Перша відмова: ☐	Штрафна відмова: ☐	Штрафний коефіцієнт: 1,0 / 0,3	Відвід члена Журі: ☐
Порушення / санкція / нульовий бал:			

Підпис члена Журі: _____ Підпис Ведучого (за наявності службових відміток): _____

АЛГОРИТМ ФОРМУВАННЯ РОЗКЛАДУ ТА ПРИКЛАД ДЛЯ П'ЯТИ КОМАНД

1. За результатами жеребкування команди розміщуються у випадковій послідовності $T_1, T_2, \dots, T_N$.
2. Для кожного бою i , де i набуває значень від 1 до N , ролі визначаються циклічно:
 - 1) Команда-Доповідач – T_i ;
 - 2) Команда-Опонент – $T_{(i+1)}$;
 - 3) Команда-Рецензент – $T_{(i+2)}$.
3. Індeksi, що перевищують N , обчислюються циклічно: після T_N іде T_1 , а після T_1 – T_2 . Усі інші команди в конкретному бою є командами-спостерігачами.
4. Такий алгоритм гарантує, що кожна команда один раз виконує кожен з трьох ролей і має однакову кількість активних боїв. За наявності N команд кожна команда є спостерігачем у $N-3$ боях.

Приклад: за результатами жеребкування отримано послідовність А, Б, В, Г, Д.

Бій	Команда-Доповідач	Команда-Опонент	Команда-Рецензент	Команди-спостерігачі
1	А	Б	В	Г, Д
2	Б	В	Г	А, Д
3	В	Г	Д	А, Б
4	Г	Д	А	Б, В
5	Д	А	Б	В, Г

ПРОТОКОЛ ЖЕРЕБКУВАННЯ

Напрямок: _____

Дата та час проведення жеребкування: _____

Ведучий: _____

Голова Жюрі / уповноважений член Жюрі: _____

Спосіб жеребкування: ☐ RANDOM.ORG «List Randomizer» ☐ резервне жеребкування непрозорими жеребами

Адреса основного сервісу: <https://www.random.org/lists/>

Причина застосування резервного способу або повторного запуску (за наявності): _____

Перелік команд та результат жеребкування

Позиція	Офіційна назва команди	Регістраційний код / номер жеребу	Підпис капітана / примітка
1			
2			
3			
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			

Знімок екрана з результатом основного жеребкування: ☐ долучено до протоколу ☐ не створювався у зв'язку із застосуванням резервного способу

Примітка: якщо команд більше дванадцяти, до цього протоколу додається додатковий аркуш за тією самою формою.

Підпис Ведучого: _____

Підпис Голови Жюрі / уповноваженого члена Жюрі: _____

Підписом у четвертій графі капітан підтверджує правильність переліку та послідовності. За резервного жеребкування в третій графі зазначається номер жеребу. Відсутність або відмова капітана від підпису не впливає на результат; Ведучий робить відповідну примітку.

ПРОТОКОЛ НАУКОВОГО БОЮ

Напрям:		Бій №:	
Дата:		Час:	початок _____ кінець _____
Ведучий:		Голова Жюри:	
Склад Жюри:			

1. Активні команди та визначені учасники

Роль	Команда	Прізвище та власне ім'я учасника
Доповідач		
Опонент		
Рецензент		

2. Вибір завдання та відмови Команди-Доповідача

№	Номер / назва запропонованого завдання	Рішення Доповідача	Відмітка про відмову / штраф
1		прийнято / відмова	
2		прийнято / відмова	
3		прийнято / відмова	
4		прийнято / відмова	
5		прийнято / відмова	

Остаточне прийняте завдання:

Кількість попередніх відмов команди до цього бою: _____ Загальна кількість відмов після вибору завдання: _____

Застосований штрафний коефіцієнт: ☐ 1,0 ☐ 0,3 Нульовий бал за рішенням Жюри: ☐

3. Облік офіційних чернеткових аркушів

Роль	Видано аркушів	Повернуто аркушів	Розбіжності / примітка
Доповідач			
Опонент			
Рецензент			

4. Технічні перерви, додатковий час, порушення та рішення Жюри

Технічна перерва:	початок _____ кінець _____ причина: _____
Додатковий час:	етап _____ тривалість _____ підстава: _____
Зафіксоване порушення:	
Рішення Жюри / санкція:	

5. Результати бою

Роль	Команда	Середній базовий бал	Коефіцієнт ролі	Штрафний коефіцієнт	Підсумковий бал
Доповідач					
Опонент					
Рецензент					

Заявлене заперечення для внесення до протоколу:

Підпис Ведучого: _____ Підпис Голови Жюри / уповноваженого члена Жюри: _____

Примітка: якщо кількості рядків у будь-якій таблиці недостатньо, до протоколу додається додатковий аркуш, підписаний Ведучим і Головою Жюри або уповноваженим членом Жюри.